

కథా కౌముది

అవ్యుత్పలత్ర (సిని నిర్మణ సంస్థ) సహకారంతో కౌముది - రచన నిర్వహించిన కథల పోటీలో
బహుమతి పొందిన కథ.

సుఖాంతం

పొత్తులి విజయలక్ష్మి

డోర్ బెల్ మోగింది.

వంటింట్లో కాఫీ వేడిచేసుకుంటున్న శ్రీ లక్ష్మికి ఏడుపాచ్చేసింది.

ఈ ఆపదనుంచి ఎలా గట్టెక్కుతానో ఏమో? చివరికి ఆకలికి ప్రాణాలొదిలేస్తానేమో అనుకుంది. ఏమైనా సరే కాఫీ తాగి కానీ కదలను అనుకుని ఆపని పూర్తిచేసి అప్పుడు వెళ్ళి తలుపుతీసింది.

ఎదురుగుండా కొరియర్ అబ్బాయి

"ఇంట్లోనే ఉన్నారా? ఇంతసేపు చేశారేం మేడమ్ తలుపు తియ్యడానికి?" కాస్త విసుగ్గానే అడిగాడు.

"మా పన్ను మాకుంటాయి కదబ్బాయ్. మీరొచ్చి తలుపు తడతారని ఎదురుచూస్తూ కూర్చోలేం కదా!" శ్రీ లక్ష్మికూడా విసుగ్గానే సమాధానం చెప్పింది.

"సరేండీ.. సైన్ చెయ్యండి " అన్నాడు.

ఆ కాయితం అందుకోబోయిందల్లా 'ఎవరోచ్చి ఏ ఉత్తరం ఇచ్చేసి సంతకం పెట్టమన్నా హడావిడిగా సంతకాలు పెట్టకు. ఎవరి దగ్గర్నుంచి వచ్చిందో తెలుసుకుని మరి తీసుకో' అన్న భర్త హెచ్చరిక గుర్తుకువచ్చింది.

"ఎక్కడించి నాయనా? ఎవరు పంపించారు?" అని అడిగింది.

ఆలస్యంగా తలుపు తీసినందుకే చిరాగ్గా ఉన్న ఆ అబ్బాయి మరింత విసుగ్గా కవరు చూసి "బ్యాంక్ నుంచీ వచ్చింది" అన్నాడు.

సంతకం పెట్టి తీసుకుంది శ్రీలక్ష్మి.

అతను వెళ్ళిపోయాడు. గేటు చప్పుడు అయింది. ఎవరో ఇద్దరు వచ్చారు. "టు లెట్ బోర్డు పెట్టారు కదండీ" అంటూ అడిగారు.

"అవునండీ. పాత మోడల్ పోర్లను. శాకాహారులకీ, కుటుంబాలకీ మాత్రమే ఇస్తాం. అద్దె రెండువేల అయిందొందలు." అరిగిపోయిన రికార్డులాగా సమాధానం చెప్పింది. వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

అదో పాత ఇల్లు. ఎనిమిదివందల గజాల స్థలంలో ఇల్లు. కింద రెండు వాటాలు. పైన రెండు వాటాలు. శ్రీ లక్ష్మి మామగారు నలుగురు కొడుకుల కోసం కట్టించారు. ముందు గది, హాలు, వంటిల్లు. రైలు పెట్టెల్లా వరసగా ఉంటాయి.

మిగిలిన వాళ్ళెవరూ ఇక్కడ లేరు. శ్రీలక్ష్మి, భర్త భాస్కర్, మాతం ఇక్కడుంటారు. ఇంటి మంచీ చెడ్డా చూస్తుంటారు. కింద ఒక భాగంలో వీళ్ళుంటారు. పక్క పోర్లన్ అద్దెకివ్వరు. పిల్లలోస్తే కావాలని వీళ్ళ కిందే ఉంచుకున్నారు. పైన రెండు వాటాలూ అద్దెకిస్తారు.

ఆ వాటాలు ఏడాదికి మూడుసార్లు ఖాళీ అయిపోతుంటాయి. పెంటర్లొనే ఉంది ఇల్లు. కానీ పాత మోడల్ పోర్లన్ కాబట్టి ఎవరూ ఇష్టపడడంలేదు. ఇంకెక్కడా దొరక్క ఇందులో చేరిపోతారు.

కనీసం ఓ ఏడాది అయినా ఉండాలి. ఈలోగా ఖాళీ చేస్తే అడ్వాన్స్ తిరిగి ఇవ్వం అని ఖచ్చితంగా చెప్తారు వీళ్ళు. అలాగే మూడేళ్ళదాకా మీరు పామ్మన్నా పోం అని భరోసా ఇచ్చి ఇంట్లో దిగుతారు. మూడునెలలు కాగానే, బ్రాన్స్ ఫర్ అయినదనో, పిల్లాడికి దూరం అయిపోతుందని వంక పెట్టి ఖాళీ చేసేస్తారు. ఏదో విధంగా అడ్వాన్సు రాబట్టుకుంటారు.

మళ్ళీ టూలెట్ బోర్డు పెట్టడం. తిరణాల లాగా జనం రావడం. ఇల్లు ఖాళీ అయింది కదా. ఎవరైనా అద్దెకు వచ్చాక వెళ్ళండి ఊరికి అని ఎంత చెప్పినా వినకుండా తమ్ముళ్ళని చూసాస్తానని వెళ్ళిపోయాడు భాస్కర్. శ్రీలక్ష్మి వంటరిగా వచ్చే వాళ్ళందరికీ సమాధానాలు చెప్పలేక సతమతం అయిపోతోంది.

దానికి తోడు ఏవో ఆస్తిగొడవలు. కోర్టుకీడ్చి కక్కిస్తాను అని కాలుదువ్వుతున్నాడుట రామకృష్ణ. 'ముప్పతిప్పలు పెట్టి మూడు చెరువుల నీళ్ళు తాగిస్తాను' అని ఏదో ఫంక్షన్ లో అందరెదుటా సవాలు చేశాడుట..

'ఎవరు ఎన్ని చెరువుల నీళ్ళు తాగిస్తారు మేమూ చూస్తాం. చిల్లిగవ్వ ఇవ్వం' అన్నాడుట రవి. శ్రీలక్ష్మికి ఫోన్ చేసి 'వాళ్ళు నోటీసులేమైనా పంపుతారేమో నువ్వు తీసుకోకు వదినా! ఆ తెచ్చిన వాడికి ఓ పదిరూపాయలిస్తే ఇల్లు తాళం పెట్టివుందని రాసుకుని పోతాడు' అని జాగ్రత్తలు చెప్పాడు.

ఉత్తరం అయితే డబ్బాలో పడేసిపోతాడు. కానీ కొరియర్ అలాకాదు కదా! ఏ వేళప్పుడు వచ్చినా తలుపు తీసి కవరు అందుకోవాలి. పనికొచ్చేవీ పనికిరానివీ కలిసి అరడజను ఉత్తరాలోస్తాయి కొరియర్లు. ప్రతీసారి ఎవరు పంపించారు చూసుకోవాలంటే అదో అదనపు శ్రమ. విసిగిపోతుంది శ్రీలక్ష్మి.

కంచంలో అన్నం పెట్టుకునే సరికి మళ్ళీ మోగింది డోర్ బెల్. ఈసురోమంటూ వెళ్ళి తలుపుతీసింది. 'టూలెట్ బోర్డు పెట్టారు' అంటూ బ్రోకరు కుర్రాడు కాబోలు ఓ పెద్దమనిషిని వెంటబెట్టుకుని వచ్చాడు. మళ్ళీ రూల్స్ అన్నీ చెప్పింది శ్రీలక్ష్మి.

"నా పేరు వేణు. బ్యాంకోలో పనిచేస్తున్నాను. శాఖాహారులమే. కుటుంబంతోనే ఉంటాను" అన్నాడతను.

"పాత పోర్లను. మీకు నచ్చుతుందో లేదో" అంది శ్రీలక్ష్మి అనుమానంగా.

"చూస్తాం" అన్నాడు బ్రోకరు కుర్రాడు. తాళం చెవులు ఇచ్చి పంపించింది.

అన్నం తిని చెయ్యికడుక్కుని వచ్చేరికి మేడమెట్లమీద కూర్చుని ఉన్నారు ఇద్దరూ. "మాకు ఇల్లు నచ్చింది. రెండు భాగాలూ నేనే తీసుకుంటాను" అన్నాడు.

శ్రీ లక్ష్మికి ప్రాణం లేచి వచ్చింది. మిగిలిన వివరాలన్నీ చెప్పింది. అడ్వాన్స్ ఇచ్చేసి 'గురువారం పొద్దున వస్తా' అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు. అతని నడకలో కాస్త తేడా ఉండటం గమనించింది శ్రీలక్ష్మి.

బుధవారం నాడు ఇల్లంతా శుభంగా కడిగించి ఉంచింది.

గురువారం తెల్లవారుతుండగానే తలుపు తట్టాడు వేణు. తలుపు తీసింది శ్రీలక్ష్మి.

"నా భార్య సునీత, మా అమ్మ జానకి, మా మామయ్య గోపాలం. మా అత్తగారు సుభద్ర"

అని కుటుంబ సభ్యులని పరిచయం చేశాడు. మామూలుకుటుంబాలకు భిన్నంగా ఉన్న ఆ కుటుంబం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించినా చిరునవ్వుతో పలకరించి ఇంటి తాళాలు ఇచ్చింది శ్రీలక్ష్మి.

కార్లో వాళ్ళొచ్చారు. వెనకాల ఓ చిన్నలారీలో సామాన్లు నలుగురైదుగురు కుర్రాళ్ళు వచ్చారు. భార్యా భర్తా ఉంటేనే రెండు పెద్ద లారీల నిండుగా సామానుంటుంది. మరి ఈ కుటుంబానికి ఇంత తక్కువ సామాన్లు ఏమిటో అనుకుంది.

లోపలికి వెళ్ళి కాఫీ కలిసి ఫ్లాస్కలో పోసి సామాన్లు చేరవేస్తున్న కుర్రాడికిచ్చి పైకి పంపించింది. ఆ రోజంతా పైనుంచి చిన్న చిన్న శబ్దాలు. సాయంత్రం జానకి వచ్చి ఫ్లాస్కు ఇచ్చేసింది. "శ్రమ తీసుకుని కాఫీ పంపించారు" అంది.

"అయ్యో ఈ మాత్రం దానికేనా" అనేసింది శ్రీలక్ష్మి.

మర్నాడు తెల్లవారి బయటికి వచ్చిన శ్రీలక్ష్మి తెల్లబోయింది. ఇది తమ ఇల్లైనా అని అనుమానం వచ్చింది. ఇంటిముందు గేటుదాకా ఉన్న సిమెంటు దారి అంతా శుభ్రంగా కడిగి ముగ్గులేసి ఉన్నాయి. ఇంటి చుట్టూరా పెరిగిన పిచ్చిమొక్కలన్నీ పీకేసి పోగుపెడుతున్నారు గోపాలం, సుభద్రా, జానకి.

'అయ్యో మీకెందుకండీ శ్రమ. ' అంటే 'శ్రమేమిటండీ. మాకు సరదాగా ఉంది ఈ రోజుల్లో ఇంత ఖాళీస్థలం ఎక్కడుంటుంది. ' అన్నారు ముగ్గురూ.

వేణు భార్య సునీత స్కూల్లో టీచరుగా పనిచేస్తోంది. భార్యభర్త ఆఫీసులకి వెళ్ళిపోగానే ఈ ముగ్గురూ రంగంలోకి దిగుతారు. ముగ్గురికీ ఏదో పని దెయ్యం ఉంది. ఏదో పని కల్పించుకుని చేస్తూనే ఉంటారు.

ముగ్గురూ చేరి ఇంటి చుట్టూ శుభ్రం చేసి చెట్లకు పాదులు చేశారు. కూరల పాదులు పెట్టారు. వాళ్ళింటికి రాకపోకలూ ఎక్కువే. ప్రతిరోజూ ఎవరో ఒకరు వస్తూనే ఉంటారు. ఆయన పేరున్న బోర్డు పెట్టి మేడమీద అని రాయబట్టి సరిపోయిందిగానీ లేకపోతే వచ్చేపోయేవాళ్ళకు సమాధానాలు చెప్పలేక సతమతం అయిపోయేదాన్ని అనుకుంది శ్రీలక్ష్మి.

వాళ్ళు మిక్సీ వాడరు. రాయి కింద వేసుకున్నారు. రుబ్బడాలు దంచడాలు జానకిగారే చేస్తూ ఉండేది. శ్రీ లక్ష్మికి కాలక్షేపం కాక ఆవిడ దగ్గర కూర్చుని కబుర్లు చెప్పేది.

'ఎవరో వచ్చినట్లున్నారు ఇందాక?' అని శ్రీలక్ష్మి అడిగితే పూర్తి వివరాలు చెబుతుంది ఆవిడ. 'వాడా? మా నర్సిమ్ములు. పాపం చిన్నతనంలోనే తండ్రిపోయాడు. తల్లి జబ్బుమనిషి. కష్టాల్లో ఉంటే మాకు తెలిసిన రైల్వే ఆఫీసరుగారికి చెప్పి బంగళా ప్యూన్ గా ఉద్యోగం ఇప్పించాం.'

'ఆయన సీతాపతిగారు. బతికి చెడ్డమనిషి. భార్య మెళ్ళోని రెండు పేటల గొలుసూ తాకట్టు పెట్టాడు ఏదో అవసరం వచ్చి. ఆ తాకట్టు కాస్తా వాకట్టై పోతుంటే మా తమ్ముడు ఆ డబ్బుకట్టి నగవిడిపించాడు. '

'మధ్యాహ్నం కార్లో వచ్చినాయన శ్రీధరంగారు. వాళ్ళబ్బాయి బైక్ మీద వెళుతుంటే ఎవరో గుడ్డేసి పారిపోయారు. మా తమ్ముడు ఆ సమయానికి అక్కడే ఉన్నాడు. రక్తం మడుగులో పడివున్న పిల్లాడిని హాస్పిటల్ కి చేర్చాడు. బిడ్డది గట్టిప్రాణం గండం గడిచింది. వాడు ఇప్పుడు అమెరికాలో ఉన్నాడు. వచ్చేనెల పెళ్ళట. పిలవడానికొచ్చారు.' అని చెబుతూ ఉంటుంది.

వీళ్ళింటికి వచ్చిన వాళ్ళంతా వీళ్ళ వల్ల సాయం పొందిన వాళ్ళేట. అవన్నీ వింటుంటే శ్రీలక్ష్మికి అనుమానం వచ్చేది. కోతలూ గొప్పలూ కాదుకదా! అని అనుమానం వేసింది. ఓ రోజు ఆ అనుమానం పటాపంచలు అయిపోయింది.

ఆ వేళ మధ్యాహ్నం గేటు దగ్గర్నించి ఎవరో పిలవట్టు అయి బయటికి వచ్చింది శ్రీలక్ష్మి. గేటు దగ్గర ఓ ముసలి జంట. ఓ పడుచు జంట, ఇద్దరాడవాళ్ళ చంకలోనూ, ఏడాది వయసున్న మగపిల్లలు, పాప్ కార్డ్ తింటూ ఓ నాలుగేళ్ళ పిల్ల. "అమ్మా! బేంకులో పనిచేసే వేణుగారుండేది ఈడనేనా?" అని అడిగింది పడుచుపిల్ల.

శ్రీలక్ష్మి సమాధానం చెప్పేలోగా పైన మనుషులెవరో కనిపించారు.

"అదుగో పెద్దమ్మ. అమ్మా బావుండావా?" అంటూ క్యూలో నిలబడ్డ భక్తులు దేవుడు కనిపించగానే పరవశించిపోయినట్లు పరవశించి చేతులెత్తి, మొక్కుతూ పరుగులెత్తుతూ మెట్లెక్కి వెళ్ళిపోయారు.

ఆ వచ్చిన వాళ్ళు రెండురోజులున్నారు. ఈ కుటుంబంలోని వాళ్ళకు తగిన వాళ్ళే. వాళ్ళూ క్షణం కూర్చోలేదు. మగవాళ్ళు ఇంటిచుట్టూ తవ్వి అంగుళం ఖాళీలేకుండా బోలెడన్ని విత్తనాలు జల్లారు. ఓ చిన్నసైజు వ్యవసాయ క్షేత్రంలా మార్చేశారు ఇంటిని. ఆడవాళ్ళూ అంతే. ఏవిటి దంచనూ చెరగనూ, ఇల్లు సర్దనూ. పిల్లలు ఆటలూ అల్లరి. మేడమీదంతా సందడే సందడి.

ఈ హడావిడంతా చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం కలిగింది శ్రీలక్ష్మికి. ఎవరు వీళ్ళూ అనే కుతూహలం కూడా కలిగింది. వచ్చినవారిలో పెద్దావిడ తిరగలి ముందు కూర్చుని కందులు విసురుతూ ఉంటే వెళ్ళి పక్కనే కూర్చుంది. మాటకలిపింది.

"వీళ్ళు మీకెలా పరిచయం?" అని అడిగింది.

చేస్తున్న పని ఆపేసి చేతులెత్తి దణ్ణం పెట్టింది ఆ మనిషి.

"మాపాశిటి దేవుళ్ళు అమ్మా" అని మొదలుపెట్టి చెప్పుకొచ్చింది.

ఆవిడోపరు కిట్టమ్మ. మెదక్ దగ్గర జోగోపట పక్కన పల్లెటూరు వాళ్ళది. ఒక్కతే కూతురు లచ్చిమి. తమ్ముడికే ఇచ్చి పెళ్ళిచేసి ఇంట్లోనే అట్టిపెట్టుకుంది. వ్యవసాయం చేసుకుంటారు. లచ్చిమికి మొదటి కాన్పులో ఆడపిల్ల. రెండోసారి కడుపుతో ఉన్నప్పుడు కవల పిల్లలని తెలిసింది. జోగోపటలో లేడీ డాక్టరుకి చూపించారు. ఆవిడ పర్యవేక్షణలో అంతా బాగానే ఉంది. ఎనిమిది నెలలు నిండాక, మరో పదిహేనురోజులాగి ఆపరేషన్ చేస్తాను అందట డాక్టరమ్మ.

అంతలోనే హఠాత్తుగా ముంచుకొచ్చింది. వెంటనే డాక్టరు దగ్గరికి తీసుకెళ్ళాలి. రోడ్డుమీదికి తీసుకొచ్చారు లచ్చిమిని. ఆ వేళ ఏదో బండ్ కారణంగా బస్లు తిరగడంలేదు కుక్కలా రోడ్లమీద తిరిగే ఆటోలు లేవు. ఏందారీ భగవంతుడా అని భయపడుతుంటే వేణుగారి కుటుంబం కార్లోవెళుతూ వీళ్ళని చూసి ఆగారుట. జోరున వాన. విషయం తెలుసుకుని వాళ్ళు కారుదిగి వీళ్ళని జోగోపట పంపించారు.

సమయానికి హాస్పిటల్ కి చేరారు. డాక్టరమ్మ వెంటనే ఆపరేషన్ చేసింది. తల్లి పిల్లలు క్షేమంగా ఉన్నారు. అంతా చెప్పి కళ్ళు తుడుచుకుంది కిట్టమ్మ.

"ఆ ఏడుపాయల దుర్గమ్మే వీళ్ళరూపంలో వచ్చిందమ్మా. ఆ యాదగిరి నరిసింహమ్మస్వామే వీళ్ళరూపంలో వచ్చాడు. కాకపోతే రోడ్డుపక్కన ఆగున్న మాలాటి మామూలు వాళ్ళని చూసి ఆగి వాళ్ళు కారు దిగి వానలో తడుస్తూ మమ్మల్ని కారెక్కించి పంపిస్తారా అమ్మా?" అని మరోసారి చేతులెత్తి దణ్ణం పెట్టింది.

మర్నాడు వాళ్ళంతా మొదటి పండక్కి వచ్చిన వియ్యాలవారిలా కొత్తబట్టలు కట్టుకుని శ్రీలక్ష్మికి చెప్పి వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళను సాగనంపి మేడమీదకి వెళ్ళబోతున్న వాళ్ళని ఆపేసింది శ్రీలక్ష్మి. "రండి కాసేపు కూర్చుని వెళుదురుగాని" అంది.

సుభద్ర, గోపాలం వెళ్ళిపోయారు జానకి మాత్రం వచ్చింది. సుభద్ర ఎప్పుడూ మాట్లాడదు. కలుపుగోరు స్వభావం కాదు. అసలా ఇంట్లో అందరూ అంతే. వాళ్ళేమో వాళ్ళగోలేమే. జానకి మాత్రమే మాములుగా ఉంటుంది.

లోపలికొచ్చి కూర్చున్నాక కాఫీ ఇచ్చింది శ్రీలక్ష్మి. "ఆ కిట్టమ్మ మిమ్మల్ని చాలా పొగడింది. మీరు చాలాసాయం చేశారుట కదా!" అంది.

"అంతా ఆ దేవుడి దయ. సరిగ్గా ఆ వేల్లికి అటువైపు వెళుతున్నాం. వాళ్ళు మాకారు ఆపనే లేదు. అంత వానలో చెట్టుకింద నిండు గర్భిణిని పెట్టుకుని ఎందుకున్నారా అని మా తమ్ముడికి అనుమానం వేసిందిట. కాస్త దూరం వెళ్ళిన వాళ్ళం వెనక్కి వచ్చాం.

రావడం మంచిదే అయింది. సరైన సమయానికి హాస్పిటల్‌కి చేరింది లక్ష్మి. ఇంకాస్త ఆలస్యం అయివుంటే ప్రమాదం జరిగేదిట" అంది జానకి.

శ్రీలక్ష్మికి ఆశ్చర్యం వేసింది. "ఏమిటి వీళ్ళ పద్ధతి. రోజూ ఎవరో ఒకరు వాళ్ళని వెతుక్కుంటూ వస్తూనే ఉంటారు. వాళ్ళంతా వీళ్ళవల్ల ఉపకారం పొందిన వాళ్ళే. ఆలికి అన్నం పెట్టడం ఊరికి ఉపకారం అనుకునే ఈ రోజుల్లో ఇంత పరోపకార బుద్ధి ఉండటం సాధ్యమేనా? కుటుంబంలో ఎవరో ఒకరు కాస్త ఉదారంగా ఉందామనుకున్నా మిగిలిన వాళ్ళు వెనక్కిలాగుతారు. ఇదేదో వింతగా ఉంది!" అనుకుని ఆపుకోలేక ఆవిడనే అడిగేసింది

బరువుగా నిట్టూర్చింది జానకి. "ఏం చెప్పమంటారు? అదో పెద్దకథ. నాకు ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు పెద్దవాడు రామచంద్రుడు. వాడి భార్య సుభద్ర. రెండోవాడు గోపాలం. వాడి భార్య కాత్యాయని. చిన్నతనానే మా అమ్మానాన్నా చనిపోతే వాళ్ళిద్దరూ నా దగ్గరే పెరిగారు. మాకూ ఒక్కడే కొడుకు. మేనకోడలినే మా అబ్బాయికిచ్చి వివాహం చేశాం. వాడికి ఇద్దరు సంతానం. పెద్దది ఆడపిల్ల మైథిలి. రెండోవాడు శశాంక్.

మా అబ్బాయికి ప్రమోషన్ వచ్చిన శుభ సందర్భంలో అందరం షిరిడీ వెళ్ళాం. తిరుగు ప్రయాణంలో మా బండిని లారీ గుడ్డేసింది.

స్పృహ వచ్చేసరికి హాస్పిటల్లో ఉన్నాం.

ఏక్కిడెంటు నా భర్త పోయారు. మా పెద్దతమ్ముడు పోయాడు. చిన్నతమ్ముడి భార్యపోయింది. మనవరాలు మనవడు పోయారు.

మా వేణుకి ఎడమకాలి పాదం తెగిపోయింది. సునీతకి రెండు ఫ్రాక్చర్లు.

ఒక్కో వారా పిడుగులా తెలుస్తూవుంటే తల్లడిల్లిపోయాం. దాదాపు ఆరునెలలు హాస్పిటల్లోనే ఉండాల్సి వచ్చింది. మా ముగ్గురికీ చిన్న చిన్న దెబ్బలే తగిలాయి. శారీరకంగా కోలుకున్నా మానసికంగా కోలుకోలేని దెబ్బకదా! ఎవరిని ఎవరం ఓదార్చాలి? మాకు మేమే ధైర్యం చెప్పుకున్నాం పోయినవాళ్ళు పోగా ఉన్న వాళ్ళనైనా కాపాడుకోవాలికదా! గుండెదాయి చేసుకుని జీవచ్ఛవాల్లా జీవించటం మొదలుపెట్టాం.

చెప్పానుకదా చాలా నెలలపాటు హాస్పిటల్లో ఉండిపోయామని. ఎంతమందిని చూసేవాళ్ళం. పిల్లవాడికి జబ్బుచేస్తే వైద్యం చేయించుకోలేని తల్లిదండ్రులు, తండ్రిని బతికించుకోవాలని ఆరాటపడే పేదకొడుకు. ఎన్నో కష్టాలు పడుతున్నవాళ్ళు ఎదురయ్యారు.

పోయిన వాళ్ళందరి పేరిట ఇన్నూరెన్సు డబ్బు చాలానే వచ్చింది మాకు. ఆ డబ్బులోంచి కొంచెం తీసి వాళ్ళకు ఇచ్చాం. వాళ్ళకు కలిగిన ఆనందం తృప్తి చూసి మండిపోతున్న మా మనసులకు కాస్త శాంతి కలిగింది. ఆ బాటనే ఎంచుకున్నాం.

ఆపదలో ఉన్నవాళ్ళకు ఆర్థికంగా, శారీరకంగా, సాయం చేస్తూ ఎంతో తృప్తిపొందుతున్నాం. మా జీవితాలకి ఓ అర్థం ఏర్పడింది. పోయిన మనుషులను రప్పించుకోలేం. ఎదుట ఉన్న వాళ్ళు మనవాళ్ళు అనుకుంటున్నాం. ఏదో గడిచిపోతున్నాయి రోజులు. చాలాసేపు కూర్చున్నా! వస్తానండి మరి." అనేసి లేచి వెళ్ళిపోయింది జానకి.

రాయిలా ఉండిపోయిన శ్రీలక్ష్మి చాలాసేపటి తర్వాత లేచి లోపలికి వెళ్ళింది. మంచమ్మీద పడుకుంది. ఎన్నాళ్ళుగానో దాచుకున్న ఆవేదన లావాలా బయటికి వచ్చింది. గుండెలవిసిపోయేలా ఏడిచింది. మనసులోని బాధ తీరిపోయింది. మెల్లిగా లేచి పాత ఉత్తరాలు వెతికింది. అదృష్టం బాగుండి వెతుకుతున్న ఉత్తరం దొరికింది. ఎప్పుడో ఏడాది క్రిందట రాసిన ఉత్తరం అది. విప్పి చదివింది. కళ్ళనీళ్ళు జలజలారాలాయి.

ఫోన్ మోగింది. తీస్తే రవి. "ఏమ్మా? ఏం చేస్తున్నావ్?" అన్నాడు.

"ఏం లేదయ్యా!" అంది.

"ఎందుకమ్మా అలావున్నావు?" తేడా కనిపెట్టాడు. కంగారుగా అడిగాడు.

"ఏంలేదు? కాస్త జలుబు చేసింది అంతే" చెప్పింది.

"లెటర్స్ ఏం రాలేదుగా! వాడేం ఫోన్ చెయ్యలేదుగా! చేసినా నువ్వేం బెదరకు వదినా మేమందరం ఉన్నాంగా. వాడిని ఏదో కేసుమీద జైల్లో పారేయిద్దాం" అని చెప్పాడు. తర్వాత ఫోన్ తీసుకుని కాసేపు కబుర్లు చెప్పాడు. "ఇంట్లో అద్దెకు దిగారు కదా! నువ్వు రావచ్చుకదా!" అన్నాడు.

'చూద్దాం లెండి' అంది. నిజం చెప్పాలంటే 'ఇల్లొదిలి ఎలా రాను?' అని సాకు చెపుతుంది గానీ అదో పెద్ద సమస్య కానేకాదు. గత ఏడాదిగా మనశ్శాంతిలేదు. ఏదో అలజడి.

ఆవేళంతా కలత నిద్రపోయి తెల్లవారు ఝామునే లేచింది శ్రీలక్ష్మి. స్నానం పూజ పూర్తిచేసి టోఫాన్ తిని ఆ పాత ఉత్తరం తీసుకుని ఇల్లు తాళం పెట్టి బయలుదేరింది.

రెండు బస్సులు మారి ఆకాలనీకి చేరేసరికి పదిన్నర అయింది. వెతుక్కుంటూ వెళితే ఆ ఇల్లు దొరికింది కానీ అందులో తనకు కావాలిసిన వ్యక్తులు లేరు. ఆ పక్కనున్న కిరాణా కొట్లో అడిగితే ఇల్లు మారారనీ ఫలాన చోట ఉన్నారనీ చెప్పారు. వాళ్ళే ఆటో మాట్లాడి పెట్టారు. ఆటోఎక్కి వెళ్ళింది శ్రీలక్ష్మి.

అదో టైలర్ షాపు. పక్కన తాడుకి తలిగించి ఉన్న డ్రెస్ లూ, జాకెట్లు కింద నేలమీద పడివున్న చీరెలూ, ఫాల్స్ కుడుతూ, మివల్లమీద జాకెట్లు కుడుతున్న అయిదుగురు ఆడవాళ్ళు. ఆ షాపు బాగా నడుస్తుందని తెలియజేస్తున్నాయి.

ఎదురుగా బల్లగ్గర నిలబడి దీక్షగా జాకెట్లు కత్తిరిస్తున్న అమ్మాయిమీద పడింది శ్రీలక్ష్మి దృష్టి. 'చక్కని పిల్ల. అంతా తండ్రి పోలికే. ముగ్గురు మగపిల్లల తర్వాత పుట్టిన ఆడపిల్ల అని ఎంత సంబర పడిపోయామో అందరం.' గతం గుర్తు చేసుకుంటూ నిలబడి పోయిన శ్రీలక్ష్మి ఆ అమ్మాయి పలకరించేసరికి ఉలికి పడింది.

"ఏం కావాలి మేడమ్?" వినయంగా అడిగింది ఆ అమ్మాయి. కలుక్కుమంది శ్రీలక్ష్మి మనసు.

"మిమ్మల్ని ఇక్కడ ఎప్పుడూ చూడలేదు. కొత్తగా వచ్చారా మేడమ్?" మళ్ళీ అడిగింది. మేడమ్, మేడమ్ అంటుంటే వినలేకపోతోంది శ్రీలక్ష్మి. సొంత బిడ్డ పరాయి వాళ్ళలాగా పలకరిస్తుంటే అంతకంటే నరకం ఇంకోటి ఉంటుందా?

నిజం చెపితే దాని పరిణామం ఎలా ఉంటుందో అని అదో భయం.

"ఏం కావాలి మేడమ్? అడ్రస్ వెతుక్కుంటున్నారా?" పనివేళ వచ్చి ఉలుకూ పలుకూ లేకుండా నిలబడిపోయిన ఆ పెద్దావిడ ప్రవర్తన అర్థంకావడంలేదు ఆ అమ్మాయికి.

శ్రీలక్ష్మికి మనసు అదుపు తప్పింది. 'హిమా' అంది మెల్లిగా.

అదిరిపడింది ఆ అమ్మాయి. సామాన్యంగా అందరూ బిందూ అనే పిలుస్తారు. ఇంట్లో వాళ్ళు మాత్రమే హిమా అనిపిలుస్తారు. చేతులో పని వదిలేసింది తేరిపార చూసింది.

"మీరు.. మీరు?" అంది తడబడుతూ.

"నేనమ్మా మీ అమ్మని. లక్ష్మి అమ్మని" చెప్పేసింది శ్రీలక్ష్మి.

నిర్ఘాంతపోయింది హిమబిందు. మరుక్షణం 'అమ్మా' అంటూ వచ్చి కావలించుకుంది.

ఆ ఒక్క క్షణం ఒక యుగంలా అనిపించింది. శ్రీలక్ష్మి పసిబిడ్డలా గుండెలో పొదుపుకుని బావురుమంది. హిమబిందుకీ దుఃఖం ఆగలేదు.

కాసేపటికి ఇద్దరూ తేరుకున్నారు. "రా అమ్మా ఇంటికెళ్దాం" అని పనివాళ్ళకి చెప్పి బయలుదేరింది. ఇద్దరూ ఆటో ఎక్కారు. దారంతా కబుర్లు చెప్పతూనే ఉంది హిమ.

ఇంటిముందు ఆగగానే "అమ్మా ఎవరోచ్చారో చూడు" అంటూ లోపలికి పరిగెట్టింది.

"ఎవరూ? ఎవరోచ్చారు" అంటూ బయటికి వచ్చిన భవాని తోటికోడల్ని చూడగానే నిర్ఘాంతపోయింది.

"భవానీ ఎలా ఉన్నావే?" తనే పలకరించింది శ్రీలక్ష్మి.

"రా అక్కయ్యా ఎన్నాళ్ళైంది నిన్ను చూసి" గొంతు పూడిపోయింది భవానికి. ఆదరంగా లోపలికి తీసుకెళ్ళింది. ఒక చిన్నగది. ఒక పెద్దగది, చిన్న వంటిల్లు. గోడమీద శంకర్ ఫోటో. పూలదండ.

"నా వయసుదేగా తనుకూడా! నేనెందుకు దణ్ణం పెట్టాలిటా? ఎందుకు తన మాట వినాలిటా?" పెళ్ళై కాపురానికొచ్చిన కొత్తల్లో ప్రతి విషయంలోనూ వంతు పెట్టుకుని దెబ్బలాడే పదిహేనేళ్ళ శంకర్, 'నీ వయసుదే అయినా నీకు వదిన కదా! దాన్ని పట్టుకుని దయ్యం రాక్షసి అనొచ్చా తప్పుకదూ! ఇంకోసారలా అంటే దెబ్బలు పడిపోతాయి జాగ్రత్త' అని కోప్పడే అత్తగారు కళ్ళముందు మెదిలారు.

శ్రీలక్ష్మికి తల్లి లేదు. మేనత్త తన పెద్దకొడుకు భాస్కరానికి ఇచ్చి పెళ్ళిచేసింది. అక్కడుండి ఏం చేస్తుంది. ఇక్కడే ఉండి చదువుకుంటుంది అని పద్నాలుగేళ్ళ పెద్దకోడల్ని తన ఇంటికి తెచ్చేసుకుంది. శ్రీలక్ష్మి, పెద్ద మరిది శంకర్ ఒకే క్లాసు. రెండోవాడు కృష్ణ, ఆఖరివాడు రవి. నలుగురూ కలిసి వేళ్ళేవారు స్కూలుకి.

భాస్కర్ కాకినాడలో ఇంజనీరింగ్ చదువుకుంటూ ఉండేవాడు.

మరుదులకీ వదినగారికీ మంచి దోస్తీ. ఇంటరుదాకా చదివి భర్తతో బందరు కాపురానికి వెళ్ళింది శ్రీలక్ష్మి. మరుదులు మాత్రం చదువులు కొనసాగించారు. శలవలు ఇస్తేచాలు అన్నయ్య దగ్గరకి పరుగులు పెట్టేవాళ్ళు తమ్ముళ్ళు ముగ్గురూ. భాస్కర్ ఆఫీసు నుంచీ రాగానే ఇంటావిడ మొరపెట్టుకునేది. "నీ భార్యా తమ్ముళ్ళూ ఏకమై ఇల్లు పీకి పందిరేస్తున్నారు నాయనా! అల్లరి భరించలేకపోతున్నాం కాస్త మందలించు" అనేది.

"వాళ్ళు చిన్నపిల్లలు. నీ బుద్ధి ఏమైంది? అని భార్యనీ ఒరే వెధవల్లారా సాయంత్రం బస్సెక్కిస్తాను. పొండి ఇంటికి" అని తమ్ముళ్ళను కోప్పడేవాడు భాస్కర్. దాంతో ఒక్కరోజు ఊరుకుని మళ్ళీ మొదలు.

వాళ్ళకీ చదువులైపోయి ఉద్యోగాల్లో చేరిపోయారు. పెళ్ళిళ్ళు అయ్యాయి. శంకరం భార్య భవాని, కృష్ణ భార్య సుధ. రవి భార్య వసుంధర. అంతా కలిసిమెలిసి ఉండేవాళ్ళు. నలుగురూ ఇంజనీర్లే. మంచి ఉద్యోగాలు. అందరూ పిల్లా పాపతో లక్షణంగా ఉన్న సమయంలో శంకర్ ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి ఏదో వ్యాపారం మొదలుపెట్టాడు.

బ్రహ్మాండంగా కలిసివచ్చింది. కార్లు, స్వంత ఇల్లు, నగలు డబ్బు వైభోగం అంతా ఇంతా కాదు. దాంతో భవానికి కళ్ళు నెత్తికి ఎక్కాయి. కన్నూ మిన్నూ కానకుండా తయారైంది. అన్నదమ్ముల మధ్య చిన్నగొడవలొచ్చాయి.

ఓ నాలుగేళ్ళు ఓ వెలుగు వెలిగాడు శంకర్. మరెక్కడ తేడా వచ్చిందో కరిమింగిన వెలగపండు లాగా అయిపోయింది అతని ఐశ్వర్యం. రోడ్డున పడ్డాడు. అన్నీ అమ్ముకున్నాడు. అప్పులవాళ్ళు వచ్చి పీకలమీద కూర్చుమే పిత్రార్జితంలో తనవాటా పంచమని గొడవ మొదలుపెట్టాడు. తండ్రి అప్పటికే పోయాడు. తల్లిమాత్రం ఉంది.

ఉన్నవన్నీ పోయాయి. ఈ ఆస్తికూడా పోతే ఎట్లా అని మిలిగిన ముగ్గురి గొడవ. ఇస్తారా చస్తారా అని అతని గోల. అప్పటికప్పుడు ఇంట్లో ఓ భాగం అమ్మడం ఇష్టంలేక అవతలి వాటా ఎంతో లెక్క కట్టి మిగిలిన ముగ్గురూ కలిసి ఆ డబ్బు శంకర్ కి ఇచ్చేశారు.

ఆ తర్వాత వాళ్ళతో రాకపోకలు పూర్తిగా మానేశాడు.

రెండు నెలలు గడిచాక హఠాత్తుగా కబురు. శంకర్ పోయాడు. చెరువులో శవం తేలింది. ప్రమాదమో, ఆత్మహత్య మరి ఆ భగవంతుడికే ఎరుక.

కర్మ స్వంత ఇంట్లోనే చేశారు. భవాని చేసిన గొడవ అంతా ఇంతాకాదు. మమ్మల్ని చూసి అందరూ కళ్ళలో నిప్పులు పోసుకున్నారు. భర్త పైకి రావడం చూడలేక ఏ చేతబడో చేయించారంది. భర్త చావుకు కారణం బావగారు, మరుదులేనని దుమ్మెత్తిపోసింది. ఆ పన్నెండురోజులా నరకం చూపించింది.

ఆ మాటలు పడలేక ఎదురు తిరిగి నాలుగు దులుపుదామనుకున్న వాళ్ళు కూడా కడుపు శోకంతో కుమిలిపోతున్న తల్లిని చూసి కోపం దిగమింగుకున్నారు.

పదమూడోరోజు తెల్లవారేసరికి ప్రయాణం కట్టింది భవాని. ఇక్కడుంటే నా పిల్లల్ని పాట్లన పెట్టుకుంటారు. అని చెప్పి పిల్లల్ని వెంట బెట్టుకుని వెళ్ళిపోయింది. అంతే ఆ తర్వాత అక్కడుందనీ గాలికబుర్లు తప్ప రాకపోకలూ లేవు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలూ లేవు. పుష్కరం గడిచిపోయింది.

హఠాత్తుగా క్రిందటేడు భవాని బావగారికి ఒక ఉత్తరం రాసింది.

అప్పట్లో తమ వాటా చాలా చవగ్గా అమ్మేశారు. ఇప్పుడు ధరలు బాగా పెరిగాయి కాబట్టి కొంత డబ్బిస్తే తనకు లాభంగా ఉంటుందని మర్యాదగానే రాసింది.

భాస్కర్ తటస్థంగా ఉండిపోయాడుగానీ కృష్ణ, రవి ససేమిరా అన్నారు. 'అప్పటి ఖరీదుని బట్టి లెక్కకట్టి ఇచ్చాం. మా దగ్గరుండి ఆ భాగం కొనుక్కోలేదు. అవసరం వచ్చింది కాబట్టి అప్పుచేసి కొన్నాం. అప్పు తీర్చడానికి తంటాలు పడ్డాం. ఇప్పుడు తగుదునమ్మా అని తయారైతే ఎట్లా?' అని మండిపడ్డారు. ఆ ఉత్తరం చింపి అవతల పడెయ్యండి అన్నారు.

చింపలేదుగానీ పక్కన పడేశారు.

ఆ వ్యవహారం అంతటితో ఆగలేదు. భవాని అన్నయ్య రామకృష్ణ తలదూర్చాడు. 'మైనర్లుండగా ఆస్తి ఎలా అమ్మారు? ఎవరు కొన్నారు? మంచిగా ఇవ్వకపోతే కోర్టుకెళ్తాం' అని బెదిరించాడు. 'నీ దిక్కున్న చోట చెప్పుకో' అన్నారు వాళ్ళు.

ఏడాదిగా అడపాదడపా ఏవో గొడవలు. మనశ్శాంతి కరువైపోయింది.

శ్రీలక్ష్మికి మనసు చివుక్కుమంది. పంతాలకి పోయారుగానీ ఇవ్వలేకకాదు. ఈ పిత్రార్థితం పక్కన పెడితే కృష్ణా, రవి వేరే ఇళ్ళు కట్టుకున్నారు.

పిల్లలందరూ వృద్ధిలోకి వచ్చారు. అమెరికాలో ఉన్నవాళ్ళు ఇక్కడున్నవాళ్ళు కూడా మూడు ఇళ్ళు ఆరు స్థలాలు అమర్చుకుని దర్జాగా ఉన్నారు. కానీ మీరు సర్దిచెప్పండి. వాళ్ళకి అని భర్తతో చెప్పినా ప్రయోజనం కనిపించలేదు.

"వాళ్ళంత వాళ్ళు అయ్యారు. నేనేం చెప్తాను? అయినా న్యాయంగానే మాట్లాడుతున్నారు కదా! భవానికి సాయం చెయ్యాలంటే పుట్టింటి వాళ్ళు చెయ్యలేరా?" అంటున్నాడు భాస్కర్.

శ్రీలక్ష్మికి మాత్రం బాధగానే ఉంది.

"అక్కయ్యా! మొహం కడుక్కుంటావా? భోజనం చేదాం. ఈలోగా కాస్త కాఫీ ఇవ్వనా?" భవాని మాటలకు ఇహలోకంలోకి వచ్చింది శ్రీలక్ష్మి.

"కాసేపాగి తిందాంలే" అంటే కాఫీ తెచ్చిచ్చింది.

"పిల్లలెలా ఉన్నారు? బావగారు బావున్నారా? కృష్ణా, రవి ఎలాఉన్నారు?" అంటూ అందరి యోగక్షేమాలు అడిగింది.

సమాధానం చెప్పింది శ్రీలక్ష్మి. "మీరెలా ఉన్నారు?" అంటే చెప్పింది. కొంతకాలం అన్నదమ్ములేదో సాయం చేశారుట. తర్వాత విడిగా వచ్చేశారుట.

"పిల్లలిద్దరూ బుద్ధిమంతులే అక్కయ్యా. కిరణ్ ఇంటర్ దాకా చదివి డ్రైవింగ్ నేర్చుకున్నాడు. మొదట్లో ఒక డాక్టరు గారి దగ్గర నెలజీతానికి పనిచేసేవాడు. తర్వాత అది మానేసి మరో నలుగురైదురిని పోగేసి కార్ డ్రైవర్ గా పనిచేస్తున్నాడు. బాగానే ఉంది. రోజుకి మూడు నాలుగొందలు వస్తాయి. హిమని చూశావుగా దాని షాపు బాగానే నడుస్తోంది. నెలకి పదివేలు పైగా మిగులుతోంది ఖర్చులు పోను. అప్పట్లో దాని పెళ్ళికోసం బావగారికి ఉత్తరం రాశాను. ఆ విషయం తెలిసి పిల్లలిద్దరూ కోప్పడ్డారు. మేము సెటిలయ్యాక పెళ్ళిచేసుకుంటాం అనవసరంగా వాళ్ళని ఇబ్బంది పెట్టద్దు అన్నారు. ఆలోచిస్తే నాకూ అదే అనిపించింది అందుకే మళ్ళీ ఉత్తరం రాయలేదు" అంది భవాని.

"అవును అమ్మా. అమ్మ మీకు ఉత్తరం రాసిందని మాకు తెలియదు. మీ మనసు బాధపడితే క్షమించండి" అంది హిమ. శ్రీలక్ష్మి మనసు దహించుకుపోతుంది.

అంతలోనే వచ్చాడు కిరణ్. వీళ్ళిద్దరికంటే ఎక్కువగా ఆనందించాడు. అమ్మా అంటూ వచ్చి ఒడిలో దూరిపోయాడు.

వాళ్ళు వద్దంటున్నా, రానంటున్నా నాలుగు అక్షింతలు వేసి బయలుదేరదీసింది శ్రీలక్ష్మి. అక్కడినుంచే భర్తకు ఫోన్ చేసింది. మీ తమ్ముళ్ళనీ మరదళ్ళనీ వెంటబెట్టుకుని వెంటనే రండి మిగిలిన విషయాలు ఇక్కడ మాట్లాడుకుందాం అంది.

ఆవిడంత సీరియస్ గా చెప్పిందంటే ఏదోకారణం ఉందని వెంటనే బయలుదేరి తెల్లరు రూముకే వచ్చేశారందరూ.

ఇంట్లో అడుగుపెట్టగానే భవానీని పిల్లలనీ చూసి ఆశ్చర్యపోయారు. భవాని చాలా మొహమాట పడిపోయింది. పిల్లలిద్దరూ భయం భయంగా ఉన్నారు.

అందర్నీ కూర్చోబెట్టి అంతా చెప్పింది శ్రీలక్ష్మి. "గతం గతః మీరిద్దరూ ఏం ఇవ్వద్దు. మా వాటా భవానికీ పిల్లలకీ ఇస్తాం. మా ఇద్దరికీ మాకొచ్చే పెన్షన్ చాలు. ఈ గొడవలన్నీ మర్చిపోయి కలిసి మెలిసి ఉందాం" అంది.

"ఆస్తి ఏం వద్దమ్మా. వస్తూపోతూ ఉందాం" అంది హిమ.

"అవునమ్మా! అప్పుడూ నాన్నగారు అమ్మేశారు. ఆస్తివద్దు. నేను కాస్త సెటిల్ అయ్యాక చెల్లాయ్ పెళ్ళిచేసేస్తాను. ఇలా మీ అందర్నీ మళ్ళీ కలుసుకున్నాం. ఈ తప్పి చాలు" అన్నాడు కిరణ్.

రవికి గుండె నీరైపోయింది. "చాల్లే వేలెడు లేరు. పెద్ద పెద్ద మాటలు మాట్లాడుతున్నారు అంటూ పిల్లలని దగ్గరికి తీసుకున్నాడు. 'మీకోసంకాకపోతే ఎవరికిరా ఇదంతా మేను కట్టుకుపోతామా!' అని కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు"

కలతలన్నీ పొగమంచులా కరిగిపోయాయి. డబ్బు ఎక్కువై కొన్నాళ్ళు తక్కువై కొన్నాళ్ళు అయినవారి నుండి దూరం అయిపోయిన శంకర్ కుటుంబం తనవారికి దగ్గరైంది. పోయినవాడు పోగా మిగిలిన వారందర్నీ ఒకచోట చూసుకుని శ్రీలక్ష్మి మురిసిపోయింది. పెద్దకోడలివి. ఈ కుటుంబాన్ని ఒక్కతాటి మీద నడపవలసిన బాధ్యత నీదేనమ్మా అని ఎన్నోసార్లు చెప్పిన అత్తగారి మాటలు గుర్తుకొచ్చాయి.

పిడుగు పడినా ఒకరికొకరు అండగా నిలబడి పరోపకారంలో ఆనందాన్ని వెతుక్కుంటున్న వేణు కుటుంబం శ్రీలక్ష్మి తెరిపించింది. ఒక్క వ్యక్తిని పోగొట్టుకుని ఆ సమస్య ఎదుర్కోలేక దూరమైపోయి కొట్టుకు చస్తున్న తమ పరిస్థితికి పశ్చాత్తాపం కలిగింది. పరిస్థితిని చక్కదిద్దుకుంది.

అయినవారిని ఆదుకుంటేనే ఇంత ఆనందంగా ఉంది. మరి జానకిగారు చెప్పినట్లు పరులకి సాయం చేస్తే ఇంకెంత ఆనందంగా ఉంటుందో చవిచూడాలి అనుకుంది. ●●●